

Sladký domov

56. číslo – jaro 2023

Foto M.V.

JARO

Básnický vesna je jedno ze čtyř ročních období. V mírném pásu se vyznačuje začátkem vegetativní aktivity rostlin a zvýšením aktivity živočichů. Prodlužují se dny, otepluje se.

Co patří k jaru?

K jaru patří i motýli. Objevuje se hejno pestrobarevných motýlů. Všeobecně známí jsou poslové jara, čápi, vlaštovky,

kukačky, skřivani, symbolické jsou i první jarní květiny, sněženky, bledule, podběl, devětsil, podléšky, sasanky. Lidé se také ptají, jak se mění příroda na jaře?

Lidé se také ptají, co souvisí s jarem?

Než se necháme unést jarní atmosférou (ostatně jaro oficiálně letos začíná už 20. března), pojďme se společně podívat, jaké tradice a pranostiky jsou pro toto roční období typické. Nejvýznamnějším (nejen jarním) svátkem jsou bezpochyby Velikonoce.

S nimi souvisí i takzvaná Popeleční středa, která letos připadá už na 22. února.

Co znamená slovo Velikonoce?

Na začátku našeho letopočtu byl ukřižován Ježíš Kristus a v noci ze soboty na neděli se odehrál zázrak zmrtvýchvstání. Proto se ta noc nazývá Velkou nocí. A právě od ní je odvozen náš název Velikonoce. O tom, co se tehdy odehrálo, se zachovalo velmi málo historických pramenů a žádný z nich neudává přesné datum. Tradice klade neděli po "Velké noci" na první jarní úplňk.

Asi koncem 6. stol. byl přijat obecně způsob výpočtu data Velikonoc – Alexandrijský způsob. Vychází ze zásady slavit Velikonoce po jarní rovnodennosti (21. 3.) v neděli po prvním jarním úplňku. Takto stanovená neděle může být v rozmezí od 22. 3. do 25. 4.

Podle křesťanské tradice Velikonocemi končí čtyřicetidenní půst, který začíná Popeleční středou (22. 2. 2023).

Květná neděle

Květná neděle je poslední postní neděle. Po Květné neděli se v domě začínalo velkým úklidem, čistý dům symbolizoval i čistotu života a novou naději.

Modré pondělí, Žluté úterý a Škaredá středa

Po Modrém pondělku a Žlutém úterku, které patřily vymetání pavučin z celého domu, začíná velikonoční, nebo-li pašijový, velký svatý týden Škaredou nebo Sazometnou středou. Tento den se vymetají komíny a neměli bychom se prý ani mračit a škaredit, abychom se pak nemračili celý rok.

Zelený čtvrtek

Na Zelený čtvrtek se jedla jenom zelená strava jako například špenát, zelí, kopřivy, aby byl člověk zdravý po celý rok. V tento den také nemáme nic půjčovat a s nikým se hádat a škorpit, aby se nám celý rok hádky vyhnuly a peníze se nás držely.

Velký pátek

Velký pátek je den smutku, rozjímání a půstu, připomínala se smrt Ježíše Krista. Hlas zvonů nahrazovaly řehtačky a honíval se Jidáš.

Bílá sobota

Bílá sobota byla ve znamení dokončení úklidu, bílení a posledních příprav na Vzkříšení, na Hod boží velikonoční. Pekly se mazance a velikonoční beránci, chystala sváteční jídla. Pletly se pomlázky, vázaly březové metličky a zdobila vajíčka.

Hod boží velikonoční

Hod boží velikonoční byl den, kdy se světily všechny pokrmy. Každá návštěva, která přišla, dostala kousek posvěceného jídla. Začínalo hodování.

Pondělí velikonoční

Pondělí velikonoční je dnem pomlázky, dynovačky, šmigrustu, mrskačky nebo mrskutu.

Chlapci chodí na koledu s pomlázkou spletenou z vrbových proutků a ozdobenou mašlemi, vyplácejí děvčata, aby byla zdravá, a přejí zdraví všem v domě.

Symbyly Velikonoc

Velikonoční beránek prý připomíná Beránka božího, vajíčko je již od pradávna považováno za symbol plodnosti, úrodnosti, života, narození i vzkříšení.

KINO DM

V rámci pravidelného promítání filmů „KINO DM“ pro naše žáky na klubovně domova mládeže jsme zvolili některé zahraniční tituly pro mladého diváka.

Promítání filmů slouží především ke společnému soužití, a relaxu, ale také ke vzájemnému poznávání žáků mezi sebou. V posledním období jsme promítali filmy: Thor- Láska jako hrom, komedii Maska, Antman a Drakula – Neznámá legenda.

Domov mládeže byl vybaven i moderními tablety, které slouží žákům k výuce, plnění školních povinností, ale také samozřejmě k relaxu při sledování sociálních sítí, hraní her a sledování svých oblíbených YouTuberů.

Žáci domova mládeže mají možnost pravidelně navštěvovat tělocvičnu a posilovnu školy. Tělocvičnu využívají především ke kolektivním míčovým sportům (basketbal a malý fotbal), posilovnu pro zvýšení fyzické kondice. Vše pod dohledem vychovatelky Michaely Štolbové. Pro následné zrelaxování celého těla nabízí škola i bazén.

DOMOV MLÁDEŽE PŘEDSTAVUJE

Ondřej Kosina

Je žák druhého ročníku oboru Technická zařízení budov. Ondřej si oblíbil celkem mladý sport hokejbal, chcete-li street hokej. Hra je velmi podobná lednímu hokeji, ale hráči hrají na betonových či asfaltových hřištích, bez bruslí a se speciálním plastovým pukem oranžové barvy.

Ondra hraje druhým rokem v klubu SK Rebel Praha a zastává post obránce. Zatím hraje za dorost, o prázdninách bude přestupovat do kategorie juniorů. Klubu se v letošní sezóně daří držet střed tabulky, ale jeho cílem je postoupit do užšího kola playoff a samozřejmě ligu vyhrát.

Jako vzor pro většinu kluků jsou hráči NHL, Ondřej vzhlíží nejvíce k hráči klubu Pittsburgh Penguins Sidney Crosbymu. Hokejbal má rád, jelikož mu umožňuje rozvíjet a formovat celou postavu, všestrannost pohybu, zajímavá je různorodost tréninků, kdy se rozvíjí síla a obratnost celého těla.

SLOVNÍK DNEŠNÍ MLÁDEŽE

V této rubrice bychom Vám chtěli představit používané výrazy dnešních mladých lidí. Díky počítačům, internetu a elektronickým hrám se angličtina stává pevnou součástí slovníku mladé generace. Většina mladých lidí si svou mluvu hodně zjednodušuje, používají kratší a výstižnější výrazy pocházející z anglického jazyka. Každá mladá generace se navíc chce odlišit od okolí, a tak si ráda utváří svůj vlastní slovník.

Beauty – Kráska, něco pěkného
Callnout – Zavolat někomu
Cute – Roztomilý
Foun – Telefon
Free – Svobodný, nezávislý
Jump – Skok, odvážný pohyb
Lifting – Kosmetická úprava, například obličej
Mega – Hrozně, také označení pro něco velkého
News – Zpráva, novinka
Prankovat – Vystřelit si z někoho

Rider – Jezdec, snowboardista, skejták
Workovat – Pracovat

Oblíbené zkratky:
OMG (Oh my God) – Ach, můj Bože
IDC (I don't care) – Je mi to jedno
IDK (I don't know) – Nevím
NVM (Never mind) – To nevadí
BRB (Be right back) – Hned jsem zpátky
GM (Good morning) – Dobrý den

SLOVNÍČEK POJMŮ PRO KUTILY

Šmír - Vazelína, kolomaz, mazivo
Šponovat - Upínat materiál do stroje
Šraubštok - Svěrák
Šropák - Hoblík uběrák
Týbl (týblo) - Dřevěný hladký či vroubkovaný spojovací kolík
Vašek - Velké kladivo
Vint - Závit
Wago - Svorkovnice pro více vodičů
Wágris - Vodorovné označení na zdi ve výšce jednoho metru od budoucí podlahy
Zašplichtovat - Zajistit závlačkou
Závitovka - Závitová tyč
Žufánek (fanka) - Zednická naběračka

BŘEZEN – ZA KAMNA VLEZEM DUBEN – JEŠTĚ TAM BUDEM

KACHLOVÁ KAMNA

jsou zařízení používané pro vytápění, vyrobené z keramických materiálů (šamot, kamnářská hlína, kachle). Bývají dominantou interiéru a tak bývají zajímavě designově ztvárněna. Skládají se z topeniště, tahového systému a teplosměnné plochy (pláště). V topeništi dochází k přeměně energie uložené v palivu (dřevo, uhlí) na tepelnou energii. Ta ve formě horkých spalin prochází tahovým systémem (systém kanálů), který ze spalin odebírá tepelnou energii, jež je následně pláštěm kamen předávána do vytápěných prostor sáláním. Díky dobré akumulační schopnosti keramických materiálů používaných k výrobě kamen, je v nich energie zadržena a postupně vyzařována do prostoru. Topeniště jsou konstruována tak, aby v nich bylo za krátký čas spáleno velké množství paliva (uvolněno velké množství energie). Vyrobené teplo je pak postupně předáváno do vytápěného prostoru několik hodin.

Historický vývoj

Uzavřená kamna se vyvinula postupným zvětšováním obezdívky kolem otevřeného ohně. Setkáváme se s nimi na konci středověku v alpských oblastech Švýcarska a Itálie. Z této doby také pocházejí první kachle.

Kachlová kamna byla často umělecky zpracována, jak o tom svědčí zachovalé unikáty ze starých sídel. Kamna podléhala svým současným uměleckým směrům, a tak můžeme podle doby jejich vzniku najít kamna gotická, barokní, secesní, kubistická atd.

Až do 19. století byla každá kachlová kamna originální výrobek. Ve druhé polovině 19. století dochází k průmyslové výrobě kachlů a kamen. Od té doby byla kachlová kamna součástí prakticky každého městského bytu.

ČESKÁ REPUBLIKA MÁ NOVÉHO PREZIDENTA

Dne 9.3. 2023 nastoupil do funkce prezidenta České republiky **Ing. Petr Pavel, M.A.** Svého úřadu se ujal po slavnostním ceremoniálu.

Inaugurace prezidenta České republiky je slavnostní ceremonie, při které je zvolený kandidát na prezidenta veřejně uveden do úřadu prezidenta České republiky. Tradičně se tak koná den po vypršení pětiletého mandátu předchozí hlavy státu. Obřad probíhá ve Vladislavském sále na Pražském hradě.

